

Δοξολογία Εθνικής Επετείου 28ης Οκτωβρίου 1940 στην Στοκχόλμη

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Την Κυριακή, 26η Οκτωβρίου 2025, ο Σεβ. Μητροπολίτης Σουηδίας και πάσης Σκανδιναβίας κ. Κλεόπας ιερούργησε στον Καθεδρικό Ναό Αγίου Γεωργίου Στοκχόλμης, συμπαραστατούμενος από τον Εφημέριο του ως άνω ναού, Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτη κ. Βαρθολομαίο Ιατρίδη.

Μετά την απόλυση της Θείας Λειτουργίας, ετελέσθη η Δοξολογία, στην οποία παρέστη η Πρέσβυς της Ελλάδος στην Σουηδία Εξοχ. κ. Αικατερίνη Φοντουλάκη μετά συνεργατών της, οι Πρόεδροι των δύο Ελληνικών Σχολείων Στοκχόλμης, Ελλογιμ. κ. Πέτρος Αναστασιάδης και κ. Φώτης Πανίτσας, πλήθος παιδιών και ενθουσιώδες εκκλησίασμα.

Στο τέλος της Δοξολογίας, η Εξοχ. κ. Πρέσβυς ανέγνωσε το μήνυμα του Υφυπουργού των Εξωτερικών της Ελλάδος, Αρμοδίου για θέματα Αποδήμου Ελληνισμού, Εξοχ. κ. Ιωάννου Μιχαήλ Λοβέρδου.

Στην συνέχεια, ο Ποιμενάρχης κ. Κλεόπας μίλησε επικαίρως για τα πολλαπλά μηνύματα της ημέρας και της Εθνικής Επετείου και συνεχάρη τους παρισταμένους και κυρίως τα παιδιά, τα οποία με την συμμετοχή και τις παραδοσιακές φορεσιές τους μετέφεραν τον παλμό και το μήνυμα της διπλής εορτής, ευχαρίστησε ιδιαιτέρως την κ. Αλεξάνδρα Ζορπίδου, η οποία πάντοτε επιμελείται της παραδοσιακής ενδυμασίας μικρών και μεγάλων, όπως επίσης και το Λύκειο Ελληνίδων Στοκχόλμης.

Ομιλία του Μητροπολίτη Σουηδίας

Ο Σεβασμιώτατος ανέφερε τα εξής στην ομιλία του:

“Εξοχωτάτη Πρέσβυς της Ελλάδος κ. Φουντουλάκη,
Πανοσιολογιώτατε π. Βαρθολομαίε,
Μουσικολογιώτατοι,
Αγαπητοί εν Χριστώ Αδελφοί,
Αγαπημένα μας παιδιά,

Η σημερινή Ευαγγελική περικοπή μάς παρουσιάζει την συγκλονιστική θεραπεία του δαιμονισμένου των Γαδαρηνών. Ο Χριστός συναντά έναν άνθρωπο βασανισμένο, που δεν είχε πια, ούτε λογική, ούτε ηρεμία. Ζούσε απομονωμένος στα μνήματα, χωρίς κοινωνία με τους ανθρώπους.

Κι όμως, μες την απόγνωσή του, έρχεται ο Χριστός και τον πλησιάζει με αγάπη. Μ' έναν λόγο Του, εκδιώκει τα δαιμόνια κι ο άνθρωπος στέκεται πλέον «ίματισμένος καὶ σωφρονῶν».

Αυτό το θαύμα αποκαλύπτει την βαθιά θεολογία της ελευθερίας, ότι ο Χριστός, δηλαδή, ήλθε στον κόσμο, για να λυτρώσει τον άνθρωπο από κάθε δουλεία, όχι μόνον σωματική, αλλά και πνευματική.

Η μεγαλύτερη σκλαβιά δεν είναι μόνον η εξωτερική καταπίεση, αλλά κυρίως η εσωτερική αιχμαλωσία της ψυχής, η υποδούλωση στο πάθος, στην απελπισία και τον φόβο.

Ο απελευθερωμένος Γαδαρηνός θέλει ν' ακολουθήσει τον Χριστό κι ο Κύριος του λέει: «Υπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός». Κήρυξε με την ζωή σου την σωτηρία που έλαβες. Ιδού, ένας ακόμη νεοσύλλεκτος μαθητής του Χριστού! Ένας νέος Ιεραπόστολος!

Μέσα σ' αυτό το μήνυμα της πνευματικής ελευθερίας, η Εκκλησία μας εορτάζει και την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940. Και τότε, το Έθνος μας βρέθηκε αντιμέτωπο με την χειρίστη μορφή δουλείας, δαιμονική κι απάνθρωπη.

Οι ισχυροί της εποχής επεδίωξαν να υποδουλώσουν έναν μικρό λαό, να του

αφαιρέσουν την ελευθερία, την αξιοπρέπεια, την ψυχή του. Κι όμως, όπως ο Χριστός έδιωξε το σκοτάδι από τον άνθρωπο των Γαδαρηνών, έτσι και τότε φώτισε την καρδιά του Ελληνικού λαού κι ακούστηκε το ιερό «ΟΧΙ», της πίστεως και της ελευθερίας.

Με την προσευχή στα χείλη, με τον σταυρό στο στήθος και την σημαία στο χέρι, οι Έλληνες στάθηκαν όρθιοι απέναντι στην απειλή του σκότους, γιατί έπλασαν την αθανασία, μέσα από την απώλεια και τον θάνατο, αγνοώντας τους ανεγκέφαλους, τους τοξικούς και επιτήδειους της εποχής εκείνης. Η πίστη στον Χριστό κράτησε ελεύθερο ένα έθνος από κάθε μορφή δουλείας.

Σήμερα, πολλοί άνθρωποι βιώνουν πάλι την σκλαβιά, όχι με αλυσίδες, αλλά με πάθη, αμαρτίες, φόβους κι απογοήτευση. Η εποχή μας έχει πολλούς «Γαδαρηνούς», συνανθρώπους μας, που ζουν χωρίς ειρήνη, χωρίς προσανατολισμό, χωρίς Θεό.

Όμως, κάθε φορά που ένας Έλληνας παλεύει για το δίκαιο, που σηκώνει το κεφάλι με αξιοπρέπεια μέσα στις δυσκολίες, τότε εκείνη η φλόγα ξαναζει.

Σε κάθε πεδίο, οι Έλληνες συνεχίζουν να γράφουν ιστορία. Από την διπλωματία ως τις τέχνες, από τον πολιτισμό ως την παιδεία, από την έρευνα ως τον αθλητισμό, η γαλανόλευκη κυματίζει περήφανα. Στους Ολυμπιακούς αγώνες και στα γήπεδα όλου του κόσμου, από το άλμα του Μίλτου Τεντόγλου ως το χρυσό γκόλ της Μυριοκεφαλιτάκη, από τον χρυσό παραολυμπιονίκη Νάσο Γκαβέλα ως τις παγκόσμιες πρωταθλήτριες αδελφές Αλεξανδρή, τον Στέφανο Ντούσκο και τον Μανώλο Καραλή, τις Μηλένα Κοντού & Βάλια Λυκομήτρου, την Μαρία Λουίζα Γκίκα και τον Γιάννη Πουμπουρίδη, χρυσό πρωταθλητή Ευρώπης στην πυγμαχία, την Εθνική ομάδα μπάσκετ με το χάλκινο μετάλλιο στο Eurobasket, το φετινό βραβείο Νόμπελ φυσικής στον Dr. John Martinis, από τους ερευνητές του ΑΠΘ, που δημιούργησαν τον ταχύτερο επεξεργαστή τεχνητής νοημοσύνης στον κόσμο, ως τις δύο 17χρονης Ελληνίδες στην κορυφή του κόσμου στον παγκόσμιο διαγωνισμό πληροφορικής της Microsoft, την Ελένη Καρακασίδου και την Αργυρώ Πέτσα, αλλά και για όλους όσους προπονούνται στον στίβο της ζωής με πάθος, το ελληνικό «ευ αγωνίζεσθαι» ζει και εμπνέει!

Κι αν οι καιροί αλλάζουν, ένα πράγμα παραμένει ίδιο: η Ελλάδα ποτέ δεν έπαψε να εμπνέει. Δεν έπαψε να στέκει, μικρή μεν στο μέγεθος, μα απέραντη στην δύναμη της ψυχής της.

Επιτρέψτε μου, να ολοκληρώσω τις σκέψεις μου με ένα επίκαιρο απόσπασμα από την ομιλία της Α. Θ. Παναγιόττος, του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ.

Βαρθολομαίου, κατά την χοροστασίαν Αυτού στον Καθεδρικό μας Ναό, την 21η Αυγούστου 1993:

«Ότε ἐγκατελείψατε τὰ πάτρια χώματα διά τόν δρόμον πρός τά ξένα, διέβητε τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος, ὅχι ὅμως καί τὰ σύνορα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἢ τῆς Ὁρθοδοξίας. Τό Ἑλληνικόν Κράτος ἔχει σύνορα. Ὁ ἑλληνισμός δέν ἔχει, ὅπως δέν ἔχει σύνορα ὁ πολιτισμός καί ἡ ἐλευθερία. Καί ἡ ὀρθοδοξία δέν ἔχει σύνορα, ὅπως δέν ἔχει σύνορα ἡ ἀγάπη καί ἡ ἀλήθεια. Διά τοῦτο εὐρισκόμενοι μακράν τῆς Ἑλλάδος δέν παύετε νά ἀποτελεῖτε ζῶν μέρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς Ὁρθοδοξίας, ὑπό τήν Οἰκουμενικήν φροντίδα τοῦ αἰωνοβίου ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐκεῖνοι οἱ Ἕλληνες μετανάσται τῆς ἀρχαιότητος πρῶτοι διέδωσαν τόν Ἑλληνικόν Πολιτισμόν μακράν τῆς μητροπολιτικῆς Ἑλλάδος. Κατόπιν, διά τῶν κατακτήσεων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁ πολιτισμός οὗτος ἐπεξετάθη εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, μέχρι τοῦ κέντρου τῆς Ἀσίας, καί πρός Νότον εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς.

Ἦλθε δέ καί ἡ Ρώμη νά κατακτήσῃ τήν Ἑλλάδα, ἀλλ' ὅμως κατεκτήθη ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καί διέδωσεν αὐτόν εἰς τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Τοιουτοτρόπως, ὁ Ἑλληνικός Πολιτισμός κατέστη παγκόσμιος καί ἡ Ἑλληνική γλῶσσα παγκόσμιον μέσον ἐπικοινωνίας τῶν λαῶν.

Ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων ἐθεμελιώθη ὁ νεώτερος Εὐρωπαϊκός Πολιτισμός, καί διὰ τοῦτο βλέπομεν τὰς πλείστας θεμελιώδεις ἐννοίας τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ νά ἐκφράζωνται εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας δι' ἑλληνικῶν λέξεων, ὡς θεολογία, φιλοσοφία, ποίησις, πολιτική, οἰκονομία, φυσική, μαθηματικά.

Ἀκόμη καί ἡ Σουηδική λέξις διὰ τήν ἐκκλησίαν, Kyrka, προέρχεται ἐκ τῆς ἑλληνικῆς κυριακόν, ἥτοι οἶκος Κυρίου.

Ἀλλά καί αἱ δύο ἀντίπαλοι ἔννοιαι, αἱ ὁποῖαι ἀντιθετικῶς κυριαρχοῦν εἰς τήν σύγχρονον πραγματικότητα, κατὰ τὰ τέλη τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, ἐκφράζονται διὰ τῶν ἑλληνικῶν λέξεων «τεχνολογία» καί «οἰκολογία».

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ, καί «εἰ δυνατόν, τό ἐξ ὑμῶν μετά πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύετε» (Ρωμ. 12,18)· εἰρηνεύετε μετά τῶν ὁμαίμων ὑμῶν, εἰρηνεύετε μετά τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων καί χριστιανῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ· εἰρηνεύετε μετά πάντων. Καί ἡ Πατριαρχική ἡμῶν εὐλογία καί ἡ χάρις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔσται μετά πάντων ὑμῶν, ἀδελφοί καί τέκνα.»

(ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Θ. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΣ, Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΥΗΔΙΑΝ (20-24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1993), Ἱστορία τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας, Οἴκουμ. Πατριαρχεῖον-Σουηδική Ἐκκλησία, Ἱερά Μητρόπολις Σουηδίας, Ἐκδόσεις Ἐπέκταση, σελ. 59-65.)

Σήμερα λοιπόν, τιμώντας τήν 28η Οκτωβρίου, τήν Αγία Σκέπη καί τον Ἅγιο Δημήτριο τον Μυροβλύτη, ας σκύψουμε με σεβασμό στη μνήμη ἐκείνων που θυσιάστηκαν, ἀλλά κι ας κοιτάξουμε μπροστά, σ' ἓνα μέλλον που μας καλεῖ νά φανούμε ἀντάξιοι τους.

Να πούμε κι εμεῖς, στην δική μας εποχή, το δικό μας «ΟΧΙ»: Ὅχι στην αδιαφορία, ὄχι στην βία, ὄχι στην αδικία.

Να πούμε το δικό μας «ΝΑΙ» στην γνώση, τήν δημιουργία, τήν ἀνθρωπιά.

Γιατί ὁ Ἑλληνισμός δέν εἶναι ἀπλῶς μια ἱστορία που διαβάζουμε• εἶναι μια φλόγα που κρατάμε στα χέρια μας.

Ζήτω ἡ 28η Οκτωβρίου!

Ζήτω τὸ ἔθνος!

Ζήτω η Ομογένειά μας στην Σκανδιναυία!

Συγχαρητήρια στα παιδιά μας, που ντύθηκαν με τις παραδοσιακές φορεσιές! Να τα χαιρόμαστε!”

Κατόπιν, οι παριστάμενοι επίσημοι και πλείστοι όσοι από το εκκλησίασμα μετέβησαν στην παρακείμενη αίθουσα δεξιώσεων του Καθεδρικού Ναού, όπου παρατέθη καφές και πλούσια κεράσματα, επιμελεία της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Κυριών του ναού.

Στην συζήτηση που ακολούθησε, στην αίθουσα, μεταξύ του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Κλεόπα και των Προέδρων των δύο Ελληνικών Σχολείων Στοκχόλμης, ο Ποιμενάρχης ανέφερε, ότι θα τους απευθύνει εντός της εβδομάδος γραπτή πρόσκληση, ώστε, σε επικείμενη Κυριακάτικη Θεία Λειτουργία, να παραστούν και να απευθύνουν χαιρετισμό στο εκκλησίασμα και να παρουσιάσουν την ιστορία και το έργο των σχολείων τους, δηλώνοντας τοιουτοτρόπως την αμέριστη στήριξη της τοπικής μας Εκκλησίας προς την σπουδάζουσα νεολαία της Ομογένειάς μας στην Σκανδιναυία και το ενδιαφέρον όλων μας για την διάσωση και διάδοση της πολιτιστικής μας Ελληνοχριστιανικής κληρονομιάς και ιστορίας.

